

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้ารายงานการวิจัย และวรรณคดีที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสร้างรูปแบบ สมมติฐานแสดงอิทธิพลของปัจจัยทางการศึกษาที่มีผลต่อการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ สรุปได้เป็น 2 ประการคือ ประการแรกกลุ่มตัวแปรภายนอก ได้แก่ ลักษณะภูมิหลังของนักเรียน และลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน กลุ่มตัวแปรภายใน ได้แก่ ลักษณะของโรงเรียน ลักษณะของครู ผลการเรียนรู้ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อของนักเรียน มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์อันเป็นตัวแปรตาม ประการที่ 2 ลักษณะภูมิหลังของนักเรียน มีอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยผ่านกลุ่มตัวแปรภายใน และกลุ่มตัวแปรภายในคือ ลักษณะของโรงเรียน และครูมีอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยผ่าน ผลการเรียนรู้ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์อิทธิพล ศึกษาวิเคราะห์แยกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางการศึกษา 14 ตัวกับผลการสอบคัดเลือก ซึ่งใช้เป็นตัวแปรตาม 4 ตัว โดยการคำนวณ ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยทางการศึกษา ที่มีผลต่อการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ แล้วนำเสนอรูปแบบแสดงอิทธิพลที่เหมาะสมโดยยึดรูปแบบ สมมติฐานที่ได้จากทฤษฎีและผลการวิจัยทางการศึกษาเป็นแนวทาง และจากรูปแบบแสดงอิทธิพลที่เหมาะสมนี้ ผู้วิจัยนำมาทดสอบว่าข้อมูลจากปรากฏการณ์ที่เป็นจริงมีความสอดคล้องกับรูปแบบ สมมติฐานหรือไม่ โดยการเปรียบเทียบ เมตริกซ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากการคำนวณกับ เมตริกซ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากข้อมูลการวิจัยเดิม ถ้าเมตริกซ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทั้งสองใกล้เคียงกัน แสดงว่าข้อมูลจากปรากฏการณ์ที่เป็นจริงสอดคล้องกับทฤษฎีและผลการวิจัยทางการศึกษา สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.1.1 อิทธิพลของปัจจัยทางการศึกษาที่มีผลต่อการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะ

แพทยศาสตร์

4.1.1.1 ปัจจัยทางการศึกษาที่ไม่มีอิทธิพลต่อการสอบคัดเลือกของนิสิต

คณะแพทยศาสตร์

ในจำนวนปัจจัยทางการศึกษา 14 ตัว ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์นี้มีตัวแปรปัจจัยทางการศึกษาเพียง 2 ตัว คือ การเรียนกวดวิชา และจำนวนครั้งที่ทำการสอบคัดเลือก ไม่มีความสัมพันธ์ ไม่มีอิทธิพลทางตรง และ อิทธิพลทางอ้อม ต่อคะแนนสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ของการทดสอบ H_0 ดังตารางสรุปตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.1 ตารางสรุปแสดงความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยทางการศึกษากับผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์

ปัจจัยทางการศึกษา	คะแนนสอบรวมทุกวิชา		คะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ		คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ		คะแนนสอบวิชาชีววิทยา	
	ความสัมพันธ์	อิทธิพล	ความสัมพันธ์	อิทธิพล	ความสัมพันธ์	อิทธิพล	ความสัมพันธ์	อิทธิพล
การเรียนกวดวิชา	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ครั้งที่ทำการสอบคัดเลือก	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

เป็นที่น่าสังเกตว่า การเรียนกวดวิชา และจำนวนครั้งที่ทำการสอบคัดเลือก ไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนสอบคัดเลือกทั้ง 4 ตัว แต่การเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ และจำนวนครั้งที่ทำการสอบคัดเลือกมีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบรวมทุกวิชา ต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญ

4.1.1.2 ปัจจัยทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลการสอบคัดเลือกของนิสิต

คณะแพทยศาสตร์

ก. ผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ที่วัดด้วยคะแนนสอบรวมทุกวิชา

ปัจจัยทางการศึกษาที่มีค่าอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา มีจำนวน 8 ตัว เรียงตามลำดับค่าสัมบูรณ์ของอิทธิพลรวมจากมากไปหาน้อยได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงทิศทางและค่าของอิทธิพลรวม ค่าอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของปัจจัยทางการศึกษาที่มีต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา และค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการศึกษากับคะแนนสอบรวมทุกวิชา

ประเภทของตัวแปร	ปัจจัยทางการศึกษา	อิทธิพลรวม	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อม	สหสัมพันธ์
ตัวแปรภายใน	อันดับการเลือกคณะ - แพทยศาสตร์	-0.466**	-0.467**	+0.001	-0.581**
	ผลการเรียนชั้น - ม.ศ. ปลาย	+0.347**	+0.232**	+0.115*	+0.340**
	จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสอง	+0.224**	+0.078	+0.146**	+0.188**
ตัวแปรภายนอก	เชื้อชาติ	-0.142**	-0.121**	-0.021	-0.104*
	สภาพเศรษฐกิจสังคม - ของครอบครัว	+0.140**	+0.044	+0.096*	+0.144**
	ภูมิลำเนา	+0.119*	+0.037	+0.082	+0.160**
	อายุ	-0.103*	-0.094*	-0.009	-0.234**
ตัวแปรภายใน	จำนวนครูที่มีประสบการณ์การสอนสูง	0.099*	0.082	0.017	0.188**

ในจำนวนตัวแปรปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายนอกมี 4 ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา โดยมีอิทธิพลทางตรง แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ยกเว้นสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและภูมิลำเนา แสดงว่าลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียนได้แก่เชื้อชาติ และอายุมีอิทธิพลทางตรงต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา หมายความว่าสภาพความไม่เท่าเทียมกันในด้านลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน ทำให้เกิดความแตกต่างในคะแนนสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์

เป็นที่น่าสังเกตว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เป็นตัวแปรภายนอกเพียงตัวเดียวที่ไม่มีอิทธิพลทางตรง แต่มีอิทธิพลทางอ้อม ต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะดี มีโอกาสเข้าศึกษาในสถานศึกษาดี จึงมีผลทำให้คะแนนสอบคัดเลือกดีด้วย

ในด้านตัวแปร ปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายในมี 4 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา โดยที่ผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อคะแนนสอบรวมทุกวิชา อันดับการเลือกคณะแพทยศาสตร์มีอิทธิพลทางตรงแต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ส่วนจำนวนครูที่มีคุณวุฒิสอง ไม่มีอิทธิพลทางตรง แต่มีอิทธิพลทางอ้อม แสดงว่าผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นปัจจัยทางการศึกษาที่สำคัญมากต่อผลการสอบคัดเลือก และตัวแปรที่เป็นลักษณะของครูได้แก่ จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสอง จะส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรที่เป็นผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปยังคะแนนสอบรวมทุกวิชาได้มากที่สุด ข้อค้นพบนี้ยืนยันการปรับปรุงระบบการศึกษาว่าควรต้องพิจารณาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของครู โดยควรมีการส่งเสริมคุณวุฒิของครูให้สูงขึ้น

ถ้าพิจารณาถึงการวิเคราะห์การถดถอยแบบมีขั้นตอนเพียงอย่างเดียว จะพบว่าจำนวนครูที่มีคุณวุฒิสอง สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ภูมิลำเนา และจำนวนครูที่มีประสบการณ์การสอนสูง ไม่มีอิทธิพลทางตรง ซึ่งหมายความว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัว นี้จะต้องถูกตัดออกจากสมการถดถอยแต่สภาพความเป็นจริงแล้วจำนวนครูที่มีคุณวุฒิสอง และสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีอิทธิพลทางอ้อม ซึ่งตรวจพบได้จากการวิเคราะห์ในการวิจัยนี้

ข. ผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ที่วัดด้วยคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ ปัจจัยทางการศึกษาที่มีค่าอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ มีจำนวน 7 ตัว เรียงตามลำดับค่าสัมบูรณ์ของอิทธิพลรวมจากมากไปหาน้อยได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงทิศทางและค่าของอิทธิพลรวม ค่าอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของปัจจัยทางการศึกษาที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณและค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการศึกษากับคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ

ประเภทของตัวแปร	ปัจจัยทางการศึกษา	อิทธิพลรวม	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อม	สหสัมพันธ์
ตัวแปรภายใน	อันดับการเลือกคณะแพทย- ศาสตร์	-0.431**	-0.432**	+0.001	-0.365**
ตัวแปรภายนอก	อายุ	-0.205**	-0.113*	-0.092*	-0.155**
ตัวแปรภายนอก	เพศ	+0.186**	+0.227**	-0.041	+0.152**
ตัวแปรภายใน	จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสุง	+0.177**	+0.070	+0.107*	+0.082
ตัวแปรภายใน	ผลการเรียน ม.ศ. ปลาย	+0.141**	+0.034	+0.107*	+0.080
ตัวแปรภายนอก	เชื้อชาติ	-0.137**	-0.122**	-0.015	-0.145**
ตัวแปรภายใน	จำนวนครูที่มีประสบการณ์- การสอนสูง	+0.104*	+0.069	+0.035	+0.099*

ในจำนวนปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายนอกมี 3 ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญ ต่อคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ โดยที่เพศ และ เชื้อชาติ มีอิทธิพลทางตรง แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ส่วนอายุนั้นจะมีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม จึงแสดงให้เห็นว่า อายุ เพศ และ เชื้อชาติมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ

ในด้านตัวแปรปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายในมี 4 ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ โดยที่อันดับการเลือกคณะแพทยศาสตร์ มีอิทธิพลทางตรง แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ต่อคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ ส่วนจำนวนครูที่มีคุณวุฒิสุงและผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีอิทธิพลทางตรง แต่มีอิทธิพลทางอ้อม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองนี้จะส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านอันดับการเลือกคณะแพทยศาสตร์ไปยังคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ หมายความว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายดี เนื่องจากมีครูที่มีคุณวุฒิสุง จึงทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจที่จะเลือกอันดับคณะแพทยศาสตร์เป็นอันดับต้น ๆ ซึ่งผลทำให้ได้คะแนน

สอบกลุ่มวิชาคำนวณสูงด้วย

ถ้าพิจารณาถึงการวิเคราะห์สหสัมพันธ์หรือการวิเคราะห์การถดถอยแบบมีขั้นตอน จะพบว่า จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสสูงและผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าต่างจาก 0 อย่างไม่มีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบกลุ่มวิชาคำนวณ ซึ่งเป็นผลจะต้องทำให้ตัดตัวแปรทั้งสองออกจากผลการวิเคราะห์ แต่แท้ที่จริงแล้วตัวแปรทั้งสองนี้มีอิทธิพลทางอ้อมในการวิเคราะห์อิทธิพล

ค. ผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ที่วัดด้วยคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. ปัจจัยทางการศึกษา ที่มีค่าอิทธิพลรวมอย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. มีจำนวน 7 ตัว เรียงตามลำดับค่าสัมบูรณ์จากมากไปหาน้อยได้ดังตาราง 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงทิศทางและค่าของอิทธิพลรวม ค่าอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของปัจจัยทางการศึกษาที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. และค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการศึกษากับคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข.

ประเภทของตัวแปร	ปัจจัยทางการศึกษา	อิทธิพลรวม	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อม	สหสัมพันธ์
ตัวแปรภายใน	ผลการเรียน ม.ศ. - ปลาย	+0.355**	+0.332**	+0.023	+0.411**
ตัวแปรภายนอก	เพศ	-0.232**	-0.133**	-0.099*	-0.246**
ตัวแปรภายใน	ที่ตั้งของโรงเรียน	+0.174**	+0.129**	+0.045	+0.171**
	จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสสูง	+0.130**	+0.071	+0.059	+0.109*
ตัวแปรภายนอก	ภูมิลำเนา	+0.117*	+0.047	+0.070	+0.147**
ตัวแปรภายใน	อันดับการเลือกคณะ - แพทยศาสตร์	-0.113*	-0.113*	+0.000	-0.265**
ตัวแปรภายนอก	สภาพเศรษฐกิจสังคม - ของครอบครัว	+0.108*	+0.045	+0.063	+0.138**

ในจำนวนตัวแปรปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายนอกมี ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่าง จาก 0 อย่างมีนัยสำคัญ คือคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. โดยที่เพศ มีอิทธิพลทางอ้อม ส่วน ภูมิฐานะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวไม่มีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อ คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. แสดงว่าลักษณะภูมิหลังของนักเรียนมีเพศเพียงตัว เดียวที่เป็นผล ทำให้เกิดความแตกต่างในคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข.

ในด้านตัวแปรปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายในมี 4 ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. โดยที่ผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ตั้งของโรงเรียน อันดับการเลือกคณะแพทยศาสตร์มีอิทธิพลทางตรง แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

สำหรับตัวแปร ปัจจัยทางการศึกษาที่ไม่มีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อคะแนน สอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. คือ จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสอง ภูมิฐานะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของ ครอบครัว ซึ่งค่าอิทธิพลทางตรงใกล้เคียงกับค่าอิทธิพลทางอ้อม และมีทิศทางเดียวกัน จึง เป็นผล ให้ค่าของอิทธิพลรวมมีนัยสำคัญของการทดสอบ

ง. ผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ที่วัดด้วยคะแนนสอบวิชา

ชีววิทยา ปัจจัยทางการศึกษา ที่มีค่าอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบวิชาชีว วิทยามีจำนวน 4 ตัว เรียงตามลำดับค่าสัมบูรณ์ของอิทธิพลรวมจากมากไปหาน้อยได้ดังตาราง 4.5 ตารางที่ 4.5 แสดงทิศทางและค่าของอิทธิพลรวม ค่าอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของ ปัจจัยทางการศึกษาที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญต่อคะแนนสอบวิชา ชีววิทยา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการศึกษากับคะแนนสอบวิชาชีววิทยา

ประเภทของตัวแปร	ปัจจัยทางการศึกษา	อิทธิพลรวม	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อม	สหสัมพันธ์
ตัวแปรภายใน	ผลการเรียน ม.ศ. ปลาย	+0.172 ^{**}	+0.153 ^{**}	+0.019	+0.185 ^{**}
ตัวแปรภายนอก	สภาพเศรษฐกิจสังคมของ- ครอบครัว	+0.170 ^{**}	+0.139 ^{**}	+0.031	+0.139 ^{**}
	อายุ	+0.101 [*]	+0.134 ^{**}	-0.033	+0.071

ในตัวแปรปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นตัวแปรภายนอกมี 2 ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและอายุมีอิทธิพลทางตรง แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ส่วนตัวแปรภายในมี 1 ตัว ที่มีอิทธิพลรวมต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะมีอิทธิพลทางตรงแต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

4.1.2 การทดสอบรูปแบบสมมติฐานด้วยวิธีการวิเคราะห์อิทธิพล

จากการวิเคราะห์อิทธิพลเพื่อทดสอบรูปแบบสมมติฐานว่า ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีทางการศึกษาและผลงานวิจัยหรือไม่ ผู้วิจัยพบว่าข้อมูลการวิจัยนี้สอดคล้องและเป็นไปตามทฤษฎีทางการศึกษาและผลการวิจัยทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะผลการสอบคัดเลือกของนิสิตในคณะแพทยศาสตร์เท่านั้น ไม่ได้ศึกษารวมไปถึงผลการสอบคัดเลือกของนิสิตในคณะอื่น ๆ ว่าสอดคล้องกับทฤษฎีและผลงานวิจัยทางการศึกษาหรือไม่เพียงไร ดังนั้นจึงน่าจะมีการวิจัยต่อไปว่า ผลการสอบคัดเลือกของนิสิตคณะอื่น ๆ นั้นมีผลเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้หรือไม่ เพื่อเป็นการยืนยันทฤษฎีทางการศึกษา

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัย เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงระบบการศึกษา

4.2.1.1 ปัจจัยทางการศึกษาที่ไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์คือ การเรียนกวดวิชาและจำนวนครั้งที่ทำการสอบคัดเลือก จากข้อค้นพบดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า ความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อของนักเรียนแสดงออกให้เห็นเด่นชัดด้วยความมั่นใจในการเลือกอันดับคณะแพทยศาสตร์เป็นอันดับต้น ๆ ส่วนการเรียนกวดวิชา และจำนวนครั้งที่ทำการสอบคัดเลือกไม่มีผลต่อคะแนนสอบคัดเลือก แต่อย่างไรก็ดีตัวแปรทั้งสองนี้น่าจะมีการศึกษาและวิจัยเฉพาะเรื่อง โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองเป็นการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่า นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูง และมีปัจจัยทางการศึกษาอื่นใดแล้ว การเรียนกวดวิชาและการสอบเข้ามหาวิทยาลัยหลายครั้งก็ไม่จำเป็นต้องการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์แต่อย่างใด

4.2.1.2 ปัจจัยทางการศึกษาที่เป็นลักษณะของครูคือ จำนวนครูที่มีคุณวุฒิสูงและจำนวนครูที่มีประสบการณ์การสอนสูง มีอิทธิพลต่อผลคะแนนสอบคัดเลือกและมีอิทธิพลต่อการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับสูงด้วย ดังนั้นการที่จะปรับปรุงให้นักเรียนสอบคัดเลือกเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้คะแนนสูง กระทรวงศึกษาธิการ ควรปรับปรุงลักษณะของครูในชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยส่งเสริมให้ครูมีคุณวุฒิสูงและประสบการณ์การสอนสูง

4.2.1.3 เนื่องจากตัวแปรภายนอก ซึ่งมี สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เพศ เชื้อชาติ และอายุ มีอิทธิพลต่อคะแนนสอบคัดเลือก แต่ตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรที่ไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงได้เหมือนกับตัวแปรภายใน ปัจจัยเหล่านี้จึงยังคงมีส่วนในการกำหนดความไม่เท่าเทียมกันในการสอบคัดเลือกอยู่มาก หากจะมีการพิจารณาลดความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ตามนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาชาติปี 2526 จึงควรมีการพิจารณาจัดสรรโควตาให้ความเสมอภาคกันในเรื่องเหล่านี้ด้วย อย่างไรก็ตามการที่จะดำเนินการตามนโยบายนี้ต้องอาศัยการวิเคราะห์วิจัยข้อมูลให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

4.2.2 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย เพื่อทำการวิจัยต่อไป

4.2.2.1 ลักษณะความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อของนักเรียน ในการวิจัยนี้วัดด้วย อันดับการเลือกคณะแพทยศาสตร์ การเรียนกวดวิชา และจำนวนครั้งที่ทำการสอบคัดเลือกปรากฏว่าทั้ง 3 ตัว มีเพียงตัวแปรเดียวคืออันดับการเลือกคณะแพทยศาสตร์มีอิทธิพลสูงต่อคะแนนสอบคัดเลือก แสดงว่า การเรียนกวดวิชาที่วัดด้วยตัวแปรแบบหุน และจำนวนครั้งในการสอบคัดเลือกไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนสอบคัดเลือก หรือไม่เช่นนั้นการวัดตัวแปรทั้งสองยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร หากจะมีการวิจัยต่อไปควรจะมีการพิจารณาวัดตัวแปรใหม่ เช่น วัดตัวแปรการเรียนกวดวิชาจากจำนวนวัน เวลาที่เรียนกวดวิชา หรือความมีชื่อเสียงของสถาบันที่เรียกกวดวิชา เป็นต้น

4.2.2.2 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวในการวิจัยนี้ใช้วัดจากการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา รายได้ของบิดา การศึกษาของมารดา และรายได้ของมารดา ไม่รวมอาชีพของมารดา เพราะอาชีพของมารดาส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน ซึ่งอาชีพในการวิจัยนี้ใช้วัดเป็นตัวแปรแบบหุน จึงทำให้ไม่ได้รายละเอียดเท่าที่ควร หากมีการแก้ไขในเรื่องการวัดตัวแปรเกี่ยวกับอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาจจะทำให้ตัวแปร สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัววัดได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงดีขึ้น

4.2.2.3 ในการวิเคราะห์อิทธิพลตามรูปแบบทั้ง 4 รูปแบบจะเห็นว่ารูปแบบที่มีคะแนนสอบรวมทุกวิชาเป็นตัวแปรตามเป็นรูปแบบที่แสดงอิทธิพลของปัจจัยทางการศึกษาได้เด่นชัดและอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ดีกว่ารูปแบบอื่น จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสม

อนึ่งในการศึกษาริวิจัยต่อไปหากจะมีการทำการวิจัยต่อผู้วิจัยควรทำการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ผ่านการสอบคัดเลือกได้ และผู้ที่ไม่สอบคัดเลือกไม่ได้ด้วย นอกจากนี้ควรพิจารณา รวมถึงผู้ที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าในคณะต่าง ๆ ด้วย ผลการวิจัยดังกล่าว จะช่วยยืนยันการทดสอบความสอดคล้องระหว่างข้อมูลจากสภาพความเป็นจริงกับทฤษฎีทางการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

4.2.2.4 รูปแบบแสดงอิทธิพลของปัจจัยทางการศึกษาที่มีผลต่อคะแนนสอบคัดเลือกของนิสิตคณะแพทยศาสตร์นี้ ได้รวบรวมปัจจัยทางการศึกษาทั้งหมด 31 ตัวแปร วัตถุประสงค์เป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้ 6 ลักษณะคือ ลักษณะภูมิหลังของนักเรียน ลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน ลักษณะของโรงเรียน ลักษณะของครู ลักษณะการเรียนในชั้นในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และลักษณะความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งมีความสมบูรณ์ในรูปแบบวัดจากผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี ปัจจัยทางการศึกษาทั้งหมดอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 42.90 หากจะให้มีการวิจัยที่สมบูรณ์ดียิ่งขึ้นควรจะได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นตัวแปรปัจจัยทางด้านการศึกษาประเภทตัวแปรลักษณะจิตวิสัยของนักเรียน เช่น เขาว่าปัญญา ทศนคติ ความคาดหวัง และความถนัดทางด้านการศึกษาด้วย และตัวแปรประเภทการเรียนการสอน เช่น ปริมาณการบ้าน วิธีการสอน เวลาที่ใช้ในการเตรียมการเรียนของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และคุณภาพของสื่อการสอนและตำรา เป็นต้น